

LEVELEZŐINK ÍRJÁK

NYILT LEVÉL

A Posta Központi Hírlap Iroda UV. Közületi előfizetési Csoportozó

Könyvtárosaink ugyan az olvasókkal szeretnek foglalkozni, nem a Postával és napilapokra, folyóiratokra nemcsak magunknak, de a könyvtárhasználóknak is szükségük van, t. Cím azonban mindezt másként láthatja, ezenkívül nem a legjobb véleményrel van a könyvtárakról és könyvtárosokról. Magunknak is kialakult már szerény véleményünk és engedjük meg, hogy ezt a Posta közvetítésével ezúton elmondhassuk, mert »ajánlott« stílusú eddigi leveleinkre t. Cím eddig igen »távirati« stílusban váltaszolt — de intézkedést hiába vártunk.

Pár kis példát említek a sok közül, mert hogy sok van, arra éppen t. Címtől kaptam felvilágosítást: »...közöljük, hogy a könyvtárakkal való kapcsolataink tapasztalatai azt mutatják, hogy a lapok egy bizonyos idő után a könyvtárakból eltűnnek és a könyvtárak azt hiszik, hogy azok be sem érkeztek« — írja Pósa Sándor osztályvezető egyik reklamációnkra. Ezzel kapcsolatban megállapítjuk, hogy mi semmit sem »hiszünk«, hanem tudjuk azt, hogy ha a Posta nem szállította a lapokat, akkor azok meg sem érkeztek. Ahogy ugyanis t. Cím »ellenőrzés« mellett küldi a lapokat, ugyanúgy mi csak a beérkezés nyilvántartása után adjuk azt ki. Ha t. Címet a könyvtárakkal kapcsolatos tapasztalata csupán kritikára és esetében naív kritikára ösztönzi és az »önkritika« szó nincs meg a szótárunkban, nemcsak t. Címet sajnáljuk, de a könyvtárrostársakat is. Levelezésünk közvetlen úton és hangon mult év július 7-én kezdődött, midőn a júlisi Természet és Technika megérkezésekor reklamáltuk a júniusi (6) számot, összesen 7 példányban. »Ellenőrzésükre« jellemző, hogy az ugyancsak soproni Bányamérnöki Könyvtár sem kapta meg a 6-os számot. T. Cím ekkor védekező pajzsul a »8 napon belőli« reklamációt tartotta elélni és ugyanakkor a könyvtárosokra lötték kritikájuk nyilát. Újabb levelet írtunk, melyre röviden és velősen a volt a válasz, hogy nem pótolható és nagyobb gondot fordítsunk a »beérkező« lapokra. Míg mi aztán terveztük, hogy mit tehetünk a jövőben és főleg, mit adunk tanszékeinknek és olvasóinknak a 6-os szám helyett, a Posta »végzett«, vagyis »ellenőrzésük« mellett most már a 9-es (szeptemberi) szám maradt el. Reklamációnkra most már bürokráciamentesen távirati stílusban közölték, hogy kifogyott.

Most a Posta újabb meglepetést szerzett számunkra. Minthogy eddig meg voltunk elégedve napilapjainknak a helyi Postán ke-

resztül történő szállításával és azokat rendszeresen meg is kaptuk, a Központ, hogy kiküszöbölje a dolgok ezen egyszerű elintézését, napidíjas közeget rendszeresített és küldött ki, aki rábeszélte bennünket, hogy a napilapokat is közvetlenül rendeljük meg egy közbeeső szerv kiiktatásával. December 10-én meg is rendeltük ezen az új módon a napilapokat és ennek köszönhetően, hogy sikerült napilapok nélkül maradnunk. Testvérkönyvtárunk, mely már élt a gyanuperrel és a helyi Postánál rendelte meg ugyanazokat, etéren ma már bennünket is kölcsönzőjének tekint.

Minthogy ezen nyílt levél megjelenésekor a »8 nap reklamációs idő lejárt«, családunk, ha mégis megkapnánk az elmaradott számokat. Mégis szükségesnek tartom érdeklődésben is, mert mi t. Címtől nem leveleket, hanem folyóiratokat és napilapot várunk.

Sopron, 1953. január 3.

Dr. Szabó Tibor
Erdőmérnöki Főiskola
könyvtárvezetője

A KÖNYVTÁRUGY HATRAMOZDÍTÓI

Részle'ek levelekből

Azt tapasztaltam: helyes, ha a könyvtáros személyesen is meglátogatja a dolgozókat és rávilágít az olvasás fontosságára. Pl. egy ilyen beszélgetés után, Törzsök Sándorné és brigádja kikölcsönözték »A nagy futószalag« című könyvet. Elolvasása után megfogadták, hogy ezentúl biztosítják a zökkenésmentes termelést, magukévá teszik a tízperces mozgalmat és a gépekre szocialista módon vigyáznak.

Természetesen az egyéni agitáció mellett tömegagitációt is kellene végezni, de sajnos erre nincs meg a lehetőségem, mert nincs könyvtárhelyiségem. A könyvtárban ugyanis állandóan gyűlés, mozielőadás, értekezlet van, ez természetesen munkámban is akadályoz. Sajnos, ennek a problémának a megoldásában senki sincs segítségemre, annak ellenére, hogy minden alkalommal felvetem. Még az üb.-titkár sem támogat, aki pedig más mindenben segítségemre van

Szabó Gyula

!notai »November 7« Erdőmű
könyvtárosa.

*

Eddig el sem tudtam képzelni, ha a könyvtáros törődik és szívén viseli könyvtára sorsát, hogy ne kapja meg a keretben biztosított, fejlesztésre szánt összeget. Sajnos ebbeli elképzelésemben csalódnom kellett, ugyanis az történt, hogy többszöri sürgetéseim, majd később érellyes fellépésem ellenére sem kapta meg a fűzőgyártelepi kultúrotthon könyvtára háromnegyedéven keresztül a keretben biztosított kb. 30.000 forintot. Hiába mentem az igazgató elvtárhoz, hiába figyelmeztettem a Minisztertanács májusi rendeletére, a szemembe nevetett és nem tette meg a szükséges intézkedéseket. A harmadik

negyedévi kollektív szerződés kiértékelése alkal-
mából ismét felvettem ezt a kérdést, de az
igazgató elvtárs válasza sem méltó. Ugy-
látszik, a fűzfőgyártelepi vállalat igazgatója úgy
gondolja, hogy a könyvtár jelentéktelen, emlí-
tésre sem méltó ügy.

Kerekes Imre

a fűzfőgyártelepi kultúrothon könyvtárosa.

*

Már egy éve vagyok a zsámboki népkönyvtár
aktívja és most, hogy édesanyám az öthónapos
könyvtárosképző iskolán tanul, én magam veze-
tem. Bizony szomorú helyzetben van a könyv-
tár: sem asztala, sem széke, kályhája, fűtőlője
nincs. Hiába fordultam a tanácshoz segítségért,
egyszerűen nem törődnek a könyvtárral, pana-
szaimat és jó magamat, miután még fiatal va-
gyok, semmibe nem vesznek. Így bizony nagy-
nyon nehéz dolgoznom, de én ennek ellenére
mindent megteszek az olvasók számának növelé-
sére, még házi agitációt is végzek.

Dávid Etelka

a zsámboki népkönyvtár aktívja.

*

Arany János halálának évfordulóján ket-
telyen is rendeztem ankétot igen nagy sikerrel.
Ügyszintén sikeres volt a November 7-e alkalmá-
val rendezett könyvkiállításnak is. Nagy segít-
ségemre volt a debreceni Körzeti Könyvtár,
ahonnan 57 könyvet kaptam. Munkámat egyedül
az akadályozza, hogy a könyvtárhelyiséget mozi-
jegypénztárnak, öltözőnek és még sok egyéb
célra használják, sokszor a kulcsot is alig ta-
lálom meg, mert nem tudom, kinél van. Igaz,
már újabban sikerült elérnem, hogy visszaadják,
de ez sem sokat javít a helyzeten.

Ratocska Györgyné

nyíradonyi népkönyvtáros.

*

Októberben egyhetes könyvtáros-tanfolyamot vé-
geztem, ahol jó munkámért könyvjutalomban
részesítettek. Visszatérve még nagyobb lendülettel
láttam neki munkámnak. Az októbertől 47 köl-
csönzést novemberben már 250-re emeltem. Még
jobb eredményt is elérhettem volna, ha lenne
villany a könyvtárban. Ugyanis az a helyzet,
hogy falunkba már bevezették a villanyt, csupán
a könyvtár nem kapott még. Hiába kérem a
tanácsot, jogos kívánságom süket fülekre talál.
De nemcsak villanyom nincs, asztal és cimtábla
is kellene. Természetesen ilyen körülmények kö-
zött nehezebb tudom munkámat végezni, különö-
sen, mert ilyenkor hamar besötétedik és mécses
mellett igen rosszul látok

Kunsági János

újkígyósi népkönyvtáros.

*

EREDMÉNYEK, TERVEK, JO MUNKAMÓDSZEREK

Az öthónapos iskola elvégzése után nekilát-
tam a könyvtár rendezésének. Ehhez a munká-
hoz azonban segítségül kellett hívnom Asztalos
elvtársnőt, az RM Művek könyvtárosát, aki
készségesen jött el könyvtárunkba. Már a nyár
óta igyekszem megszervezni egy irodalmi kört,
ez sikerült is, bár jelenleg még csak 9 taggal
működik. Nemrégben Móricz Zsigmond és József
Attila emlékestét rendeztem elég nagyszámú
hallgatóság jelenlétében.

Klement István

a Salgótarjáni Acélárugyár kultúrothonának
könyvtárosa.

Miután elvégeztem a hathónapos könyvtáros-
tanfolyamot, elrendeztem a könyvtárat az ott
tanult módszer szerint. Munkatervem a követ-
kező: januárban megkezdem az olvasók minél
nagyobb számban való beszervezését; februárban
a Szabad Föld Téli Estéket felhasználva, könyv-
ismertetőket rendezek; márciusban a DISZ és
az úttörők segítségével egésznapos olvaso-szer-
vezést rendezek, valamint a Községi Tanács te-
rületén több fiókkönyvtárat létesítek, melyeknek
hétenként 30 könyvet adok ki; áprilisban elérnem,
hogy a község 65 százaléka a könyvtár olvasója
legyen.

Pintér Dezső

sámodi népkönyvtáros.

*

Könyvtárunk végre átköltözött egy új, meg-
felelőbb helyiségbe, melynek megnyitása Szállás-
elvtárs 73. születésnapján volt. Az ünnepséget
a helyi kultúrsoport nyitotta meg. A dolgozók
örömmel vették tudomásul, hogy a könyvtár a
berendezés megszerzéséhez 6880 forintot kapott.
Most egész nap nyitva áll, az olvasószoba asz-
talan a különböző lapok várják az olvasókat.
Az olvasási kedv is fellendült, ami a nagy-
számú beiratkozásokban jut kifejezésre.

Szotyor István

a sarkadi népkönyvtár aktívja.

*

Örömmel értesítjük az elvtársakat, hogy dec-
5-én, Téli ünnepén megnyitottuk ifjúsági
könyvtárunkat, valamint olvasótermünket. A meg-
nyitó ünnepség előkészületeiben tíz ifjú úttörő
aktívánk segített, de felnőtt aktívaink is kivették
részüket a munkából. Az új ifjúsági könyvtárat
a XI. ker. Tanács VB-elnöke adta át a könyv-
tár dolgozóinak, majd az ünnepség befejeztével
könyvjutalmat osztottunk szét három legjobb fel-
nőtt aktívánk és 8 úttörő között.

Tordai György

a Szabó Ervin Könyvtár XI. kerületi
fiókjának vezetője.

*

A mi könyvtárunkat két év leforgása alatt 10
könyvtáros is vezette, mégis ott posztodtak a
könyvek a polcon. Mikor idekerültem népmű-
velési ügyvezetőnek, Weigand Erzsébet tanítónőt
kértem meg a könyvtár vezetésére és választá-
som helyesnek bizonyult. Weigand elvtársnő
lelkesedéssel és szorgalmasan végzi munkáját,
aminek eredménye a kölcsönzések megnöveke-
désében jut kifejezésre.

Major Mátyás

hőgyészli népművelési ügyvezető.

*

Megyei Könyvtárunk december 1-én hatnapos
könyvtáros-tanfolyamot indított, melyen 25 hall-
gató vett részt. Megtanítottuk őket arra, hogyan
kell leltározni, hajlítenést, statisztikát készí-
teni. Külön előadást tartottunk a kölcsönzésről,
az olvasókkal való bánásmódról, irodalomról stb.
Minden módszertani előadást gyakorlati munka,
majd szeminarium követett. Ankétot is tartottunk
nekik Veres Péter »Próbátétel« című művéből,
mely igen jól sikerült. A hét folyamán munka-
értekezlet is volt, melyen értékes bírálatok hang-
zottak el.

Oly nagy az iskola iránti érdeklődés, hogy az
eredetileg tervezett kétszer hatnapos tanfolyam
helyett háromszor fogunk rendezni, összesen
75-80 dolgozó részére

Kecskeméti Megyei Könyvtár Kecskemét

Nemcsak újonnan létesült Megyei Könyvtárunk, de a hozzánk tartozó népkönyvtárak is igen szép eredményeket értek el november hónapban. Atány község népkönyvtárosa pl. azt írja, hogy 237 olvasója 560 könyvet kölcsönzött ki novemberben. Legbeváltabb módszere, hogy a szülők iskoláján állandóan ismereti a könyvtár és az olvasás jelentőségét, kisebb könyvkiállítást is rendez, s mindjárt helyben beírja a jelentkező olvasókat. — Visznek község népkönyvtárosa a karácsondi értekelet tapasztalatait felhasználva igen szép eredményeket ért el. — Tarnaleleszen a könyvtáros hetenként tart könyvismertetést, nem csak a könyvtárban, hanem a két fiókökönyvtárban is. — Nagytúr a könyvtáros személyes beszélgetés útján szervezi be az olvasókat igen szép eredménnyel. — Szilhalmon, Halász Béla kitaró munkája következtében nyáron is alig csökkent a kölcsönzők száma. Munkáját csak az hátráltatja, hogy a tanács nem gondoskodik tüzelőjéről. — Tiszánána könyvtárosa ugrásszerűen jó eredményt a tömegszervezetekkel való jó kapcsolatoknak köszönheti.

Természetesen nemcsak eredményekkel dicsekedhetünk, vannak megyénkben elmaradt népkönyvtárak is. Ilyenek a hevesvezekényi, bátori, nagyköényesi, detki, lőrinci, szarvaskői és még az a 31 népkönyvtár, amelyek egyáltalában nem küldött be jelentést november hónapban.

Godó Ferencné
egri megyei könyvtáros.

Könyvtárunknak jelenleg — beleértve a műhelykönyvtárakat is — 1400—1500 olvasója van. A műhelykönyvtárosokon keresztül tudjuk beszerezni az olvasók zömét. Tervbevéttük, hogy a következő év elején három új műhelykönyvtárt szervezünk. Irodalmi kört is alakítottunk, melynek feladata ankétok és olvasókörök szervezése és levezetése, egy—egy könyvnek a kiértékelése, megbeszélése.

Princz Róza
a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár
üzemi könyvtárosa.

A Rákosi Művek szakszervezeti könyvtárának ifjúsági részlege november 25-én »Irodalmi rejtélyénységét« rendezett az V—VIII. osztályos úttörők részére. Összesen 20 kérdést kaptunk, s ezeket 1 óra alatt kellett megfejtünk. Itt közlök néhány kérdést példának: »Melyik könyvben fordul elő a »Határozat az elemek ellen« c. fejezet, amely a szárazság leődréséről szól?, vagy: »Melyik az az ország, melyet három tenger országának neveznek és körülbelül mennyi ideje annak, hogy III. Munde hadvezér szétzúzta az idegen hódítók seregét, akik betörték az országba?« stb. A bírálóbizottság minden egyes feleletet külön osztályozott és ezeknek összessége adta ki azután a végeredményt. Bizony sok pajtás használt segédeszközöket, ú. n. »puskákat«, de ez meglátszott a megfejtésükön, így nem érték el vele semmit. A pályázat nyertesei között azután könyvjutalmat osztottak ki. A rejtélynéyséta után pár nappal az Ifjúsági Könyvtár aktívából alakult Könyvtár tanács ülést tartott, melynek első napirendi pontja a rejtélynéyséta tanulságának megbeszélése volt. Megtárgyaltuk a rejtélynéyséta előnyeit, hibáit, tanulságait.

Mohr Gyula
a Rákosi Művek szakszervezeti könyvtára
ifjúsági részlegének aktívja.

A hátnapos könyvtáros-tanfolyam elvégzése után, az ott tanultakat felhasználva munkatervet készítettem magamnak. Ebben a feladattervben

egyik legfontosabb pontként szerepel a politikai oktatás támogatása, azonkívül fallújság készítése, könyvankét, filmvetítés, olvasói értekezletek tartása. Már tartottunk is egy ilyen olvasói értekezletet, melyen beszámoltam munkámról és az olvasók megbírállák azt. Az értekezlet végén könyvjutalmat osztottam ki a könyvtár legjobb olvasói és aktívái között.

Havrilla János
alsótekerespusztai népkönyvtáros.

A KÖNYVTÁROS ELINTÉZTE

Hegedűs Gábor ököritőfülpösti és Iszoly György méhkeréki népkönyvtárosok azzal a panasszal fordultak hozzánk, hogy tanácsaik nem biztosították könyvtárunk részére a tüzelőhöz szükséges összeget. A Könyvtáros közbenjárásának eredményeként Hegedűs Gábor egyelőre 200, Iszoly György pedig egyelőre 150 forintot kapott tüzelőbeszerzésre.

A Népművelési Minisztérium Könyvtárosztálya a Népkönyvtári Központ útján gondoskodik az eddig ellátatlan könyvtárak fűtéséről és világításáról.

A sátoraljaújhelyi Járásí Könyvtár azzal a panasszal fordult hozzánk, hogy kályha hílján képtelenek a fűtést megoldani. Közbenjárásunkra a Népkönyvtári Központ kályhát küld le részükre.

Vargha Antal, a Jászberényi Járásí Könyvtár vezetője levelében arról írt, hogy szeretné a vakok olvastatásának problémáját megoldani. A Népművelési Minisztérium Könyvtárosztálya már megtette a szükséges lépéseket, hogy ezt a kérdést mielőbb megoldja. A közeljövőben egyes megyei és járásí könyvtárakat ellátnak vakírásal írt könyvekkel is.

»A KÖNYVTÁROS«

Az I. Országos Könyvtáros Konferencia határozatában javasolta, hogy a könyvtárosok folyóiratának címét »A KÖNYVTÁROS«-ra változtassák meg. A népművelési minisztérium ezt a javaslatot elfogadta. Folyóiratunk új címe tehát »A KÖNYVTÁROS«.

Ez a címváltozás kötelezettséget jelent. A folyóirat főfeladata a könyvtárosok eszmei-politikai és szakmai fejlődésének elősegítése, a könyvtárosok módszertani tapasztalatainak értékelése, s az értékes tapasztalatok terjesztése.

A folyóirat szerkesztőbizottsága és szerkesztősége azon lesz, hogy megfeleljen ennek a feladatnak. Kötelességét azonban csak úgy teljesítheti, ha a könyvtárosok nem csupán olvasói, hanem valóban gazdái is lesznek folyóiratunknak: ha tapasztalataik leírásával és a lap munkájának bírálatával állandóan rendszeresen segítik.

Biztosak vagyunk benne, hogy a könyvtárosok megadják folyóiratunknak ezt a támogatást.